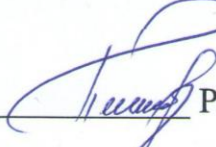

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Затверджую
Ректор Роман ПЕТРИШИН
«23» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту

для вступників на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

ОП ЗЕМЛЕУСТРІЙ ТА КАДАСТР

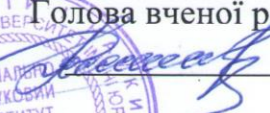
зі спеціальності 193 «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»

галузь знань 19 «АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО»

Схвалено

Вченою радою навчально-наукового
інституту біології, хімії та біоресурсів
протокол № 8 від «23» квітня 2024 р.

Голова вченої ради

 Руслан БЕСПАЛЬКО

**Чернівці
2024**

Поняття про форму і розміри Землі. Елементи вимірів на земній поверхні. Зображення поверхні Землі на площині. Масштаби топографічних карт і планів. Рельєф місцевості. Орієнтування напрямків. Системи координат, прийняті в геодезії. Поняття про топографічні зйомки місцевості. Номенклатура топографічних карт.

Геодезичні роботи, які виконуються при землеустрої. Об'єкти проектування. Види геодезичних робіт при землеустрої. Поновлення і зйомка меж землекористувань. Складання проектних планів.

Характеристика точності планів (карт). Точність зображення рельєфу. Точність відстаней, напрямків, площ контурів на плані. Спотворення ліній і площ в проекції Гаусса. Точність визначення відміток, перевищень і ухилів горизонталями плану.

Оновлення (корегування) планів і карт. Старіння планів (карт) та періоди їх оновлення. Точність і способи корегування планів. Організація і зміст робіт по корегуванню планів (карт). Використання аерознімків для корегування планів (карт).

Прийоми і точність обчислення площ землекористувань і контурів угідь.

Методи і прийоми проектування при землеустрої.

Карта, її визначення. Елементи карти. Підписи на картах. Картографічні шрифти. Властивості карти як моделі дійсності. Класифікації карт та інших геообразень. Структура картографії. Зв'язки картографії з іншими науками.

Геодезична основа картографічних творів. Система координат. Геодезичні референцні системи. Системи відносності. Заміна земного еліпсоїда сферою.

Картографічні проекції. Спотворення картографічного зображення. Класифікації картографічних проекцій. Особливості створення та властивості основних картографічних проекцій. Проекції карт світу, півкуль, материків, океанів, держав. Зображення ортодромії та локсодромії в деяких проекціях. Координатні сітки географічних карт, рамки карт, орієнтування картографічного зображення. Розпізнавання проекцій.

Просторові об'єкти. Просторовий розподіл і відношення. Об'єкти картографування. Шкали показників. Картографічні умовні знаки. Зображувальні засоби. Способи картографічного зображення.

Етапи створення карт. Програма карти. Укладання і редагування карт. Авторство в картографії. Поняття про видання карт

Фактори генералізації. Змістова генералізація. Просторова генералізація

Основні різновиди та функціональні можливості Інтернет-ГІС. Ключові визначення у галузі інформаційних систем.

Історичні умови виникнення земельного кадастру основні завдання, мета та значення земельного кадастру в народному господарстві; роль земельного кадастру в організації ефективного економічно-спрямованого використання земельних ресурсів; зв'язок земельного кадастру з суміжними дисциплінами; зв'язок земельного кадастру з іншими галузями народного господарства.

Види земельного кадастру. Основні принципи земельного кадастру. Види земельно-кадастрових документів (текстові, планово-картографічні).

Організація і порядок ведення державного земельного кадастру.

Історичні умови виникнення і розвитку земельного права. Поняття, завдання і юридичні форми земельного права. Земельне право як самостійна галузь. Предмет і метод земельного права. Принципи, норми та інститути земельного права. Земельні правовідносини, їх поняття та зміст. Суб'єкти та об'єкти земельних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин. Система земельного права. Співвідношення земельного права з іншими галузями права. Роль земельного права в реформуванні земельних відносин.

Економічні, соціально-екологічні та правові передумови реформування земельних відносин. Поняття земельної реформи та правовий механізм її здійснення. Юридична природа земельної реформи. Правові реформи реалізації земельної реформи. Мета і завдання земельної реформи. Об'єкти та суб'єкти земельної реформи. Зміст земельної реформи. Юридичні способи проведення земельної реформи.

Поняття та загальна характеристика джерел земельного права. Класифікація джерел земельного права. Види систематизації законодавства. Конституційні засади земельного права. Земельний кодекс України і інші закони, як джерела земельного права. Вимоги до нормативного акту як до джерела права. Підзаконні нормативні акти як джерела земельного права.

Поняття сівозміни. Типи і види сівозмін. Проектування системи сівозмін в господарстві.

Розвиток особистих підсобних господарств громадян та селянських (фермерських) господарств при реформуванні колективних сільськогосподарських підприємств.

Земля, як природний ресурс, об'єкт соціально-економічних зв'язків та головний засіб виробництва в сільському господарстві.

Поняття раціонального використання земель, принципи.

Земельні правовідносини, їх класифікація та регулювання.

Поняття земельного права, методи та принципи земельного права.

Поняття і класифікація джерел земельного права.

Права та обов'язки власників землі та землекористувачів.

Розподіл та перерозподіл земель.

Права і обов'язки державних інспекторів за використанням і охороною земель, їх функції.

Оформлення документації при виявленні адміністративних правопорушень земельного законодавства.

Процесуальний порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення земельного законодавства.

Список рекомендованої літератури

1. Ляшенко Д. О. Картографія з основами топографії : навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Д. О. Ляшенко. К. : Наук, думка, 2008. - 184 с.
2. Світличний О. О. Основи геоінформатики : навч. посібник / О. О. Світличний, С. В. Плотницький Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 295 с.
3. Сосса Р. І. Картографування території України : історія, перспективи, наукові основи / Р. І. Сосса. К.: Наук, думка, 2005. 292 с.
4. Білокриницький С. М. Геодезія : навчальний посібник / С. М. Білокриницький. - Чернівці: ЧНУ, 2011. - 576 с.
5. Островський А. Л. Геодезія : підручник у 2 ч / А. Л. Островський, О. І. Мороз, В. Л. Тарнавський. - Львів : Львівська політехніка, 2008. - 4.1 - 564 с.
6. І.Л. Перович, В.М. Сай Кадастр територій. - Львів, Видавництво Львівської політехніки, 2012, - 264с.
7. Козьмук П.Ф., Беспалько Р.І., Казімір І.І. Земельні ресурси Буковини стан, моніторинг, використання. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2013. – 552 с.: іл.
8. Р.Панас, М.Маланчук Національний університет “Львівська політехніка” Порівняльна оцінка земельних кадастрів зарубіжних країн і України, М. 2008
9. Ступень М.Г., Микула О.Я, Лавейкіна Є.С. Земельний кадастр. Львів. – 2011. С. 309
- 10.Ступень М.Г., Курильців Р.М., Таратула Р.Б., Радомський С.С. Автоматизація Державного земельного кадастру. – Львів. -2011.- С. 312.
- 11.Ступень М.Г.,Микула О.Я.,Гулько Р.Й. Земельний кадастр – основа регулювання земельних відносин. Львів – ТзОВ «Ліга-Прес». – 2011.- С.305.
- 12.Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч.посібник М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; за заг ред. М.Г. Ступеня.- Львів: Новий Світ-200”, 2013.-336 с.
- 13.Земельний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
- 14.Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- 15.Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- 16.Корнєєв Ю.В. Земельне право. 2-ге вид. перероб. та доп. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 248 с.
- 17.Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України. Проект «Юридичне забезпечення прав і можливостей бідних» – К.: 2012
- 18.Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Критерії
оцінки знань абітурієнтів, що вступають
на навчання за першим (бакалаврським) освітнім рівнем
Оцінювання відповідей проводиться за 200-бальною шкалою:

Бали	Критерії оцінки знань
101-110	Абітурієнт не володіє спеціальною термінологією, не розкриває суті питання.
111-120	Абітурієнт за допомогою екзаменатора наводить елементарні приклади, допускає грубі помилки, теоретичних знань недостатньо.
121-128	Абітурієнт не в повній мірі володіє мінімальним рівнем знань з фахової дисципліни
129-134	Абітурієнт за допомогою екзаменатора дає визначення окремих понять, самостійно, але неповно характеризує окремі об'єкти та процеси, проте не може навести прикладів.
135-152	Абітурієнт самостійно дає визначення окремих понять фахової дисципліни, за допомогою екзаменатора відтворює матеріал, володіє окремими питаннями фахової дисципліни.
153-162	Абітурієнт самостійно, але неповно відтворює матеріал, наводить прості приклади. В цілому, володіє мінімальним рівнем знань.
163-172	Абітурієнт самостійно відтворює матеріал, за допомогою екзаменатора може дати порівняльну характеристику явищам і процесам.
173-182	Абітурієнт самостійно відповідає на поставлені запитання, дає порівняльну характеристику явищам і процесам, однак припускається окремих помилок і неточностей, які не впливають на загальний зміст відповіді.
183-188	Абітурієнт вільно відповідає на поставленні запитання, добре знає фаховий матеріал, відповідає логічно та послідовно, може навести конкретні приклади, але не може встановити причинно-наслідкові зв'язки.
189-196	Абітурієнт вільно відповідає на запитання, самостійно аналізує і розкриває суть явищ, процесів; узагальнює, систематизує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; відповідь логічна, обґрунтована з наведенням конкретних прикладів.
197-200	Абітурієнт вміє логічно і грамотно викладати матеріал з використанням спеціальної термінології, наведенням конкретних прикладів; вміє користуватися схемами, які дозволяють повніше розкрити питання. Логічно, усвідомлено відтворює матеріал; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки.